

อนุสัญญาฉบับที่ ๑๕๑

ว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกันและกระบวนการในการกำหนดสภาพการจ้างในกิจการของรัฐ ค.ศ. ๑๙๗๘

การประชุมใหญ่ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ซึ่งคณะประศาสน์การ สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ได้จัดให้มีขึ้นเป็นสมัยที่หกสิบสี่ ณ นครเจนีวา เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๗๘

โดยได้คำนึงถึงบทบัญญัติของอนุสัญญาว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน

ค.ศ. ๑๙๔๘ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวกันและการร่วมเจรจาต่อรอง ค.ศ. ๑๙๔๙ และอนุสัญญาและข้อแนะนำว่าด้วยผู้แทนคนงาน ค.ศ. ๑๙๗๑ และ

โดยระลึกว่า อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวกันและการร่วมเจรจาต่อรอง ค.ศ. ๑๙๔๙ นั้น ไม่ครอบคลุมถึงลูกจ้างบางประเภทของรัฐ และอนุสัญญาและข้อแนะนำว่าด้วยผู้แทนคนงาน ค.ศ. ๑๙๗๑ มีผลบังคับใช้กับผู้แทนคนงานในสถานประกอบการ และ

คำนึงถึงการขยายตัวของกิจการของรัฐในหลายประเทศ และความจำเป็นที่ต้องมีแรงงานสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานรัฐกับองค์กรของลูกจ้างภาครัฐ และ

พิจารณาถึงความหลากหลายในระบบการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ระหว่างรัฐสมาชิก ซึ่งหมายความว่าความแตกต่างในทางปฏิบัติด้วย (เช่น อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลกลางกับส่วนภูมิภาค สหพันธรัฐ รัฐ หน่วยงานท้องถิ่น และกิจการของรัฐ กับหน่วยงานอิสระหรือกึ่งอิสระในกำกับของรัฐ รวมทั้งเรื่องความสัมพันธ์ในระบบการจ้างงาน) และ

คำนึงถึงปัญหาพิเศษเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามตามเจตนารมณ์ของตราสารระหว่างประเทศใดๆ ซึ่งเกิดจากความแตกต่างระหว่างการจ้างงานภาครัฐและเอกชนในหลายประเทศ รวมถึงปัญหาในการตีความเรื่องการบังคับใช้ข้อกำหนดในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวกันและการร่วมเจรจาต่อรอง ค.ศ. ๑๙๔๙ กับพนักงานของรัฐและคำนึงถึงข้อสังเกตของหน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบที่เกี่ยวข้องขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งให้ไว้ในหลายโอกาสว่า รัฐบาลของบางประเทศบังคับใช้ข้อกำหนดดังกล่าว โดยยกเว้นการบังคับใช้กับลูกจ้างภาครัฐในหลายกลุ่ม และ

ได้มีการลงมติ เกี่ยวกับการบังคับใช้ข้อเสนอแนะบางประการ เกี่ยวกับเสรีภาพในการสมาคมและกระบวนการในการกำหนดสภาพการจ้างในกิจการของรัฐ ซึ่งเป็นเรื่องพิจารณาลำดับที่ห้า ของวาระการประชุมนี้ และ

มีมติรับรองว่าข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น กลายเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ยี่สิบเจ็ด ของเดือนมิถุนายน ของปีคริสต์ศักราชหนึ่งพันเก้าร้อยเจ็ดสิบแปด อนุสัญญาฉบับนี้เรียกว่า อนุสัญญาว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ (กิจการของรัฐ) ค.ศ. ๑๙๗๘

ส่วนที่ ๑ ขอบเขตและคำจำกัดความ

มาตรา ๑

๑. อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้กับบุคคลทุกคนที่ได้รับการว่าจ้างจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีขอบเขตการบังคับใช้ครอบคลุมถึงบุคคลที่ไม่ได้รับความคุ้มครองที่ดีกว่า จากข้อกำหนดของอนุสัญญาแรงงานระหว่างประเทศฉบับอื่นๆ
๒. ขอบเขตการคุ้มครองของอนุสัญญาฉบับนี้ ที่จะบังคับใช้กับลูกจ้างในระดับสูง ซึ่งโดยทั่วไปถือว่ามิหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย หรือการบริหาร หรือที่บังคับใช้กับลูกจ้าง ซึ่งมีหน้าที่อันเป็นความลับ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับภายในประเทศ
๓. ขอบเขตการคุ้มครองของอนุสัญญาฉบับนี้ ที่จะบังคับใช้กับกองทัพ และตำรวจ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับภายในประเทศ

มาตรา ๒

โดยเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฉบับนี้ คำว่า “ลูกจ้างภาครัฐ” หมายถึง บุคคลใดๆ ที่กำหนดไว้ตามมาตรา 1 ของอนุสัญญาฉบับนี้

มาตรา ๓

โดยเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฉบับนี้ คำว่า “องค์กรลูกจ้างภาครัฐ” หมายถึง องค์กรใดๆ ซึ่งตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องและส่งเสริมผลประโยชน์ของลูกจ้างภาครัฐ

ส่วนที่ ๒ การคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน

มาตรา ๔

๑. ลูกจ้างภาครัฐพึงได้รับความคุ้มครองอย่างพอเพียงจากการกระทำใดในเรื่องที่เกี่ยวกับการจ้างงานที่เป็นการเลือกปฏิบัติเพื่อการต่อต้านสหภาพแรงงาน
๒. การคุ้มครองดังกล่าว มีผลบังคับใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการกระทำซึ่งมีผลดังต่อไปนี้
  - (ก) ทำให้การจ้างงานลูกจ้างภาครัฐ มีเงื่อนไขที่ทำให้ลูกจ้างภาครัฐไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิก หรือจำต้องสละสมาชิกภาพ ในองค์กรลูกจ้างภาครัฐ
  - (ข) ทำให้เกิดการเลิกจ้าง หรือการลดรอนสิทธิของลูกจ้างภาครัฐ เนื่องจากการเป็นสมาชิกองค์กรลูกจ้างภาครัฐ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทั่วไปขององค์กรดังกล่าว

มาตรา ๕

๑. องค์กรลูกจ้างภาครัฐ ต้องเป็นอิสระอย่างเด็ดขาดจากอำนาจรัฐ
๒. องค์กรลูกจ้างภาครัฐ จะต้องได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอจากการแทรกแซงโดยอำนาจรัฐ ในเรื่องการจัดตั้ง องค์กร โครงสร้าง หรือการบริหารองค์กร
๓. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระทำใดๆ อันเป็นการส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรลูกจ้างภาครัฐ ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจรัฐ หรือการสนับสนุนองค์กรลูกจ้างภาครัฐ ด้วยเงินหรือวิธีการอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของอำนาจรัฐ ให้ถือว่าการกระทำเช่นนั้น เป็นการแทรกแซงโดยอำนาจรัฐ ภายใต้ความหมายของมาตรานี้

ส่วนที่ ๓ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดสรรให้แก่องค์กรลูกจ้างภาครัฐ

มาตรา ๖

๑. ตัวแทนขององค์กรลูกจ้างภาครัฐ ควรได้รับการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถ

ทำหน้าที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งในระหว่างเวลาทำงานและนอกเวลาทำงาน

๒. การจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้น ต้องไม่ลดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร หรือการให้บริการที่เกี่ยวข้อง

๓. ควรกำหนดลักษณะและขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านั้น โดยให้สัมพันธ์กับวิธีการตามมาตรา ๗ ของอนุสัญญาฉบับนี้ หรือโดยวิธีการอื่นๆที่เหมาะสม

ส่วนที่ ๔ กระบวนการเพื่อกำหนดเงื่อนไขและสภาพการจ้าง

มาตรา ๗

ควรใช้มาตรการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภายในประเทศ เมื่อถึงคราวจำเป็น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากการเจรจาต่อรอง ถึงเงื่อนไขและสภาพการจ้าง ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับองค์กรลูกจ้างภาครัฐ หรือโดยวิธีการอื่นๆที่จะทำให้ตัวแทนของลูกจ้างภาครัฐมีส่วนร่วมในการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้

ส่วนที่ ๕ การยุติข้อพิพาท

มาตรา ๘

การยุติข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการกำหนดเงื่อนไขและสภาพการจ้าง ควรเป็นไปตามความเหมาะสมของสถานการณ์ภายในประเทศ โดยการเจรจาต่อรองระหว่างคู่กรณี หรือโดยกลไกที่เป็นอิสระและยุติธรรม เช่น การประนีประนอมข้อพิพาท การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน ซึ่งจัดตั้งให้เป็นไปตามลักษณะดังกล่าว เพื่อเป็นหลักประกันให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๖ สิทธิทางแพ่งและสิทธิทางการเมือง

มาตรา ๙

ลูกจ้างภาครัฐมีสิทธิทางแพ่งและสิทธิทางการเมืองเช่นเดียวกับคนงานประเภทอื่นๆ ซึ่งเป็นสิทธิที่สำคัญต่อการมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มตามปกติ โดยขึ้นอยู่กับข้อผูกพันอันเกิดจากสถานภาพและลักษณะงานของลูกจ้างเหล่านั้น

ส่วนที่ ๗ บทบัญญัติสุดท้าย

มาตรา ๑๐

การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้อย่างเป็นทางการ จะต้องแจ้งไปยังผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศเพื่อการจดทะเบียน

มาตรา ๑๑

๑. อนุสัญญาฉบับนี้ มีผลผูกพันเฉพาะกับรัฐสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งได้ให้สัตยาบัน โดยการจดทะเบียนกับผู้ว่าการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศแล้ว
๒. อนุสัญญาฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ภายหลังจากเวลาสิบสองเดือน นับจากวันที่รัฐสมาชิกสองรัฐ ได้ให้สัตยาบัน โดยการจดทะเบียนกับผู้ว่าการใหญ่แห่งสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศแล้ว
๓. ต่อจากนั้น อนุสัญญาฉบับนี้จึงมีผลบังคับใช้กับรัฐสมาชิกใดๆ ภายหลังจากเวลาสิบสองเดือน นับจากวันที่การให้สัตยาบันของรัฐสมาชิกรับนั้น ได้รับการจดทะเบียนแล้ว

มาตรา ๑๒

๑. รัฐสมาชิกซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้ อาจบอกเลิกการให้สัตยาบันได้ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสิบปี นับแต่วันแรกที่อนุสัญญามีผลบังคับใช้ โดยแจ้งต่อผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ เพื่อการจดทะเบียนการบอกเลิกการให้สัตยาบันดังกล่าวจะไม่มีผลจนกว่าจะพ้นระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่มีการจดทะเบียน
๒. รัฐสมาชิกซึ่งให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้และไม่ได้ใช้สิทธิในการบอกเลิกการให้สัตยาบัน ตามสิทธิในมาตรานี้ ภายในปีถัดจากการสิ้นสุดลงของระยะเวลาสิบปีตามที่อ้างถึงในวรรคแรก จะมีพันธผูกพันกับอนุสัญญาฉบับนี้ต่อไปอีกเป็นระยะเวลาสิบปี และหลังจากนั้นอาจบอกเลิกการให้สัตยาบันเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสิบปีตามบทบัญญัติในมาตรานี้

มาตรา ๑๓

๑. ผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ต้องแจ้งต่อรัฐสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศทุกรัฐถึงการให้สัตยาบันและการบอกเลิกการให้สัตยาบันทั้งหมดที่ได้รับแจ้งจากรัฐสมาชิก
๒. เมื่อผู้อำนวยการใหญ่ได้รับแจ้งการจดทะเบียนการให้สัตยาบันจากรัฐสมาชิกเป็นลำดับที่สอง ผู้อำนวยการใหญ่จะต้องระบุวันที่อนุสัญญามีผลบังคับใช้ด้วย

มาตรา ๑๔

ผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ ต้องแจ้งไปยังเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติถึงเรื่องการให้สัตยาบันและการบอกเลิกการให้สัตยาบันทั้งหมดที่จดทะเบียนแล้ว ตามบทบัญญัติในมาตราข้างต้น เพื่อการจดทะเบียน ตามมาตรา ๑๐๒ ของกฎบัตรสหประชาชาติ

มาตรา ๑๕

เมื่อใดก็ตามที่พิจารณาแล้วเห็นว่าจำเป็น คณะประศาสน์การขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ต้องเสนอรายงานผลการดำเนินงานของอนุสัญญาฉบับนี้ ต่อที่ประชุมใหญ่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ และต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในการบรรจุเรื่องการแก้ไขทั้งหมดหรือบางส่วนของอนุสัญญาเข้าไว้ในระเบียบวาระการประชุม

มาตรา ๑๖

๑. ให้ที่ประชุมรับรองอนุสัญญาฉบับใหม่ ซึ่งมาจากการแก้ไขทั้งหมดหรือบางส่วนของอนุสัญญาฉบับนี้ เว้นแต่อนุสัญญาฉบับใหม่ มีข้อกำหนดให้
  - ก) การให้สัตยาบันของรัฐสมาชิกในอนุสัญญาฉบับใหม่ ถือเป็นการบอกเลิกอนุสัญญาฉบับเก่าในทันที โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติในมาตรา ๑๒ ข้างต้น หากอนุสัญญาฉบับใหม่มีผลบังคับใช้
  - ข) นับแต่วันที่อนุสัญญาฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ ถือว่าการเปิดรับการให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้เป็นอันสิ้นสุดลง
๒. อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตามรูปแบบและบทบัญญัติเดิมไม่ว่าในกรณีใดๆกับรัฐสมาชิกที่ได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้ แต่ไม่ได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับแก้ไข

มาตรา ๑๗

ตัวบทอนุสัญญาฉบับนี้ทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสมีผลบังคับใช้เช่นเดียวกัน